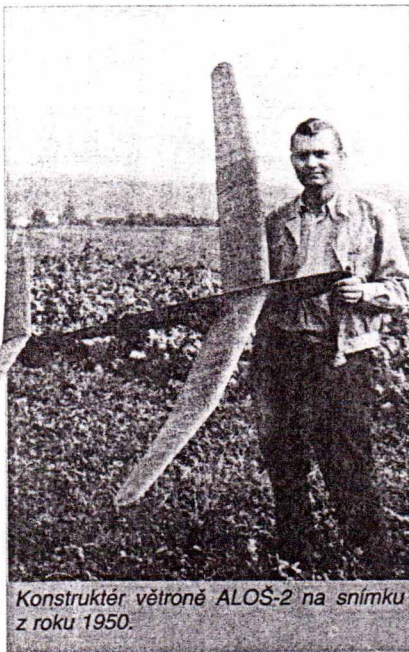

ALOŠ-2 - HISTORICKÝ VĚTROŇ

Konstruktér větroně ALOŠ-2 na snímku z roku 1950.

V Modeláři 3/91 jsem uveřejnil svůj první magnetem řízený větroň „Větrník“. V úvodu popisu jsem uvedl, že se tak trochu počítám mezi zakladatele svahového létání v naší republice, neboť jsem již v roce 1950 zvítězil na první celostátní svahové soutěži. Tenkrát jsem zvítězil s větroněm, který jsem nazval ALOŠ-2.

První celostátní svahovou soutěž v naší republice uspořádal 15. října 1950 (viz kalendář soutěží v LM 1/50) nestor letectvého modelářství nezapomenutelný

Zdeněk Husička a hodnotily se dvě úlohy. Úloha č. 1 „Létání na čas“ a úloha č. 2 „Ulétnutí co největší vzdálenosti v přímé linii“. Pořadí určoval součet bodů z obou letových úloh. Hodnocení první úlohy bylo stejné jako v současné době u magnetem řízených svahových větroňů, za každou nalétanou vteřinu jeden bod, maximum nebylo určeno, měřilo se neomezeně. Hodnocení druhé úlohy. Modely se startovaly ze stejného místa před stolem bodovačů. Od stolu byla pásmem proti větru vytyčená 300m přímá linie. Úkolem soutěžícího bylo ulétnout co největší vzdálenost tak, aby se model co nejméně odklonil od přímého směru. Hodnocení bylo následující. Vzpomínám si, že mně model uletěl vzdálenost 150 m a přistál vedle pásma ve vzdálenosti 20 m, odklon změřili bodovači velkým úhlooměrem, který měli na stole a zjistili, že se model odklonil od přímé linie o 8°. Výsledek hodnocení druhé úlohy byl tedy stanoven následovně: $150 - 8 = 142$ bodů.

Popis modelu (neoznačené rozměry v mm):

KŘÍDLLO s mírným šípem 7 o mělo lomení do „W“ a bylo dvojdílné. K trupu se upevňovalo na výsuvný jazyk z letecké překližky tl. 3, od středu po lomení mělo křídlo osvědčený profil MVA 301, od lomení ke konci křídla byl profil MVA 301 interpolován do profilu Clark Y. Středová žebra v nichž bylo zalepeno pouzdro pro výsuvný jazyk byla z topolové dýhy tl. 1,2, jen žebro v místě lomení bylo z lehké třívrstvé pře-

kližky tl. 2 z gabonové dýhy (gabon - druh mahagonu). Koncové obloučky křídla byly rovněž z gabonové překližky tl. 2. Všechny nosníky byly smrkové, přední 3x5, hlavní dva nad sebou též 3x5, pomocné opět dva nad sebou 3x3, odtoková hrana 3x15 zbroušená do úkosu byla z topolu. V místě lomení byly mezi nosníky zalepené výkližky z letecké překližky tl. 3. Náběžná a odtoková hrana byla v místě lomení zpevněna trojúhelníkovými výkližky z gabonové překližky tl. 2. Středy křidel byly oboustranně potaženy lehkou gabonovou dýhou tl. 0,7.

TRUP. Všechny přepážky byly z překližky gabon tl. 2. Podélníky trupu byly ze smrku, hlavní 3x8, spodní a horní 4x4 na koso. Hlavice z topolu, byla slepená ze tří vrstev, ve střední byl vyřezán prostor pro jemné dovážení. Přistávací lyže byla z překližky gabon tl. 2. Celý spodek trupu až za křídlo byl polepen břízovou překližkou tl. 0,8. Jazyk pro upevnění křídla byl slepen v přípravku ze tří vrstev překližky tl. 1 v patřičném zepětí a dobře zalepen mezi přepážky.

SOP. Obvodové části spodní směrové plochy byly z gabonové překližky 2, výztuhy ze smrku 2x5. Horní část směrovky byla konstrukční s profilem NACA 0008, který byl z gabonové překližky tl. 2. Stavitelná klapka směrovky z tenkého hliníkového plechu byla ke směrovce nalepená a zajištěná malými nýtky.

VOP byla s osvědčeným profilem Clark Y sníženým na 10%. Žebra byla z topo-

lové dýhy 1,2. Přední a středové nosníky smrkové 2x5, odtoková hrana 2,5x12 z topolu a zbroušená do úkosu. Koncové obloučky byly z gabonové překližky tl. 2. Pro pevnější upevnění a ustavení byla VOP opatřena výsuvným jazykem z překližky (letecké) tl. 2, který se zasunoval do otvoru ve SOP. Střed VOP byl oboustranně polepen gabonovou dýhou tl. 0,7.

POVRCHOVÁ ÚPRAVA. Trup a SOP byly potaženy tlustým hnědým papírem Kablo. Křídla a VOP byly potaženy slabším papírem Kablo, a všechny plochy důkladně nalakovány nitrolakem. Větroň ALOŠ-2 létal v roce 1950 ve dvou verzích. První verze, kterou jsem zde popsal, měla koncové obloučky křídla a VOP z překližky tl. 2. Druhá verze měla zakončení křídla a VOP rovné zaprofi-

lované z topolu a křídlo mělo pomalejší profil do termiky Gö 501. Po svahové soutěži jsem model opatřil startovacím háčkem a padáčkovým determalizátorem a létal jsem s ním úspěšně i termické soutěže.

Alois Šild zms.

Modelklub Rousínov

Výkres a foto: archiv autora